KLUCZ ODPOWIEDZI · DLA NAUCZYCIELA

Sprawdzian z „Pana Tadeusza”

Grupa A

1. (1 pkt) **A**

2. (1 pkt) **B**

3. (1 pkt) **A**

4. (4 pkt) **1–A, 2–B, 3–D, 4–C** — po 1 pkt za parę

5. (2 pkt) **(1) Sanguszkówka; (2) Sagalasówka** — po 1 pkt za lukę

6. (3 pkt) **(1) Hohenlinden; (2) Somosierrę; (3) Szpilbergu** — po 1 pkt za lukę

7. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Np. Księga I Gospodarstwo, Księga IV Dyplomatyka i łowy, Księga VIII Zajazd.
Punktacja: Za 2 poprawne tytuły ksiąg (12 ksiąg: I Gospodarstwo, II Zamek, III Umizgi, IV Dyplomatyka i łowy, V Kłótnia, VI Zaścianek, VII Rada, VIII Zajazd, IX Bitwa, X Emigracja. Jacek, XI Rok 1812, XII Kochajmy się): 2 pkt; za 1 poprawny tytuł: 1 pkt.

8. (3 pkt) Przykładowa odpowiedź: Gerwazy Rębajło to stary Klucznik zamku Horeszków. Po zamordowaniu Stolnika przez Jacka Soplicę przejął misję zemsty. Był głównym inicjatorem zajazdu na Soplicowo i nosił sławną szablę Scyzoryk.
Punktacja: Za każdy z 3 elementów: (a) Klucznik zamku Horeszków, stary sługa wierny rodowi (1 pkt); (b) misja zemsty za śmierć Stolnika Horeszki (1 pkt); (c) rola organizatora zajazdu — główny inicjator zajazdu na Soplicowo (1 pkt).

9. (3 pkt) Przykładowa odpowiedź: Tadeusz najpierw fascynuje się Telimeną — starszą, doświadczoną kobietą (miłość zmysłowa). Stopniowo odkrywa Zosię i przenosi na nią uczucia. Miłość do Zosi jest czystsza i dojrzalsza — kontrast wobec banalnego flirtu z Telimeną.
Punktacja: Za każdy etap: (a) początkowe zauroczenie Telimeną — zmysłowe, naiwne (1 pkt); (b) odkrycie Zosi i przeniesienie uczuć (1 pkt); (c) dojrzała, czysta miłość do Zosi vs. flirt z Telimeną (1 pkt).

10. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Jacek wybrał imię Robak, bo chciał upokorzyć się jak robak w prochu – pokora miała być lekarstwem na pychę. Przyznaje, że zabił Stolnika bardziej z głupiej pychy i urażonej dumy niż z miłości do jego córki, którą mu odmówiono.
Punktacja: Wyjaśnienie imienia: znak pokory i pokuty, poniżenia się dawnego pysznego zawadiaki (jak robak w prochu) (1 pkt). Wskazanie przyczyny: pycha, urażona duma po odrzuceniu (czarna polewka), bardziej niż miłość do córki Stolnika (1 pkt). 2 pkt.

Grupa B

1. (1 pkt) **D**

2. (1 pkt) **A**

3. (1 pkt) **D**

4. (4 pkt) **1–C, 2–B, 3–D, 4–A** — po 1 pkt za parę

5. (2 pkt) **(1) Hreczecha; (2) Niedźwiadek** — po 1 pkt za lukę

6. (3 pkt) **(1) małego; (2) dziecinnych; (3) strzechy** — po 1 pkt za lukę

7. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Tadeusz Soplica to młody szlachcic, który po latach nauki w mieście powraca do rodzinnego Soplicowa na Litwie. W odpowiedzi należy uwzględnić jego cechy charakteru: jest młody, pełen temperamentu, romantyczny, skory do zakochiwania się (najpierw myli Zosię z Telimeną, potem szczerze zakochuje się w Zosi). Ważne jest też wskazanie jego roli w epopei jako reprezentanta młodego pokolenia szlachty, który dojrzewa do odpowiedzialności i patriotyzmu, co widać między innymi w jego udziale w walkach i zaangażowaniu w sprawę narodową. Bohater jest potomkiem Jacka Soplicy (księdza Robaka), co tworzy ważny kontekst rodzinny i pozwala mówić o motywie odkupienia win ojca przez syna. Na pełne punkty odpowiedź powinna zawierać co najmniej dwa konkretne elementy: opis cech charakteru oraz umieszczenie postaci w kontekście fabuły lub tematyki patriotycznej utworu. Pamiętaj, że samo wymienienie imienia i nazwiska bez żadnej charakterystyki nie wystarczy do uzyskania maksymalnej liczby punktów.
Punktacja: Podanie imienia lub jednoznaczne wskazanie bohatera (1 pkt); opisanie co najmniej dwóch cech jego charakteru, wyglądu lub zachowania z odwołaniem do tekstu (1 pkt).

8. (3 pkt) Przykładowa odpowiedź: Cechy epopei: inwokacja, podział na 12 ksiąg, narrator wszechwiedzący, wers epicki (13-zgłoskowiec), rozbudowana fabuła, katalogi postaci, porównania homeryckie, stały epitet.

9. (3 pkt) Przykładowa odpowiedź: Jankiel to przykład harmonijnego współżycia - szanowany przez szlachtę, patriota polski („Żyd poczciwy Ojczyznę jako Polak kochał"), symbol tolerancji i integracji.

10. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Soplicowie, Horeszkowie, Dobrzyńscy.
Punktacja: Za 2 poprawne rody (Soplicowie, Horeszkowie, Dobrzyńscy): 2 pkt; za 1 poprawny ród: 1 pkt.

Skala ocen (orientacyjna, 22 pkt w każdej grupie)

bardzo dobry (5)	20–22 pkt
dobry (4)	17–19 pkt
dostateczny (3)	11–16 pkt
dopuszczający (2)	7–10 pkt
niedostateczny (1)	0–6 pkt

Progi: 90%, 75%, 50%, 30%. Progi w Twojej szkole mogą być inne. W zadaniach otwartych uznaj każdą odpowiedź poprawną merytorycznie, także sformułowaną inaczej niż przykład.

Ten sprawdzian online, z wyjaśnieniem każdej odpowiedzi: **matury-online.pl/sprawdzian/polski/pan-tadeusz**. Nauczyciele i korepetytorzy ułożą własną kartę z banku ponad 20 tys. zadań: **matury-online.pl/dla-korepetytorow**.